

KÁLVIN TÉRI ÁLTALÁNOS ISKOLA

MEGYEI SZÖVEGÉRTÉSI VERSENY

2024. november 18.

4. évfolyam

Sorszám: _____

Az ókoritól az újkori olimpiáig

Az első ismert olimpia az ókori Görögországban zajlott le i.e. 776-ban. A Peloponnészosz-félsziget északnyugati részén létezett egy különleges hely, Olümpia, ahol négyévente hatalmas versenyjátékokat rendeztek Zeusz főisten tiszteletére. Így azt mondhatjuk, az esemény egyben vallási ünnepség is volt. Az olimpia idejére a görögök a háborúzást beszüntették, fegyvernyugvást hirdettek.

Csak szabad görög férfiak, sőt fiatal fiúk is indulhattak az olimpián, viszont a nők még nézőként sem vehettek részt. A játékokra hírvivők hívták a versenyzőket. Az eseményt hatalmas ünnepség és vallásos szertartások nyitották meg.

Kezdetben csak stadionfutás szerepelt a versenyek műsorán, és egy nap alatt lezajlott. Az olümpiai futópályája hossza egy stadion, azaz kb. 192 méter volt. Ezt a távot egyszer, kétszer (görögül dialusz), vagy többször (12-szer) kellett végigfutni, versenyszámtól függően. Később bővült a program, emiatt 5 napig tartott a rendezvény. Vetélkedtek még ló- és kocsiversenyeken, ökölvívásban, birkózásban, diszkoszvetésben, gerelyhajításban, távolugrásban. Az utolsó négy sportág a stadionfutással öttusa néven vált ismertté.

A győztes Zeusz olümpiai olajfájának leveleiből font koszorút kapott. Ez hatalmas dicsőségnek számított, mert szobrot állítottak neki, és nevét egész Hellasz megismerte. A második és a harmadik helyezettnek nem járt semmi.

Pierre de Coubertin, francia báró volt az, aki újjáélesztette az ókori olimpiát. 1894-ben megalapította a Nemzetközi Olimpiai Bizottságot (NOB), mely Athént, Görögország fővárosát bízta meg az első modern kori olimpia megrendezésével 1896-ban. Ekkor még csak 14 nemzet (250 sportoló) képviseltette magát. Ma már a világ legnagyobb nemzetközi sporteseménye. A világ legjobb sportolói számára a legnagyobb díjat az olimpiai aranyérem jelenti, de az ezüst és bronzérem is rangos nyereség.

A nemzeti csapatok a megnyitóünnepségen az olimpiai stadionban ábécérendben vonulnak körbe a pályán. A sort mindig a görögök vezetik és a házigazdák zárják. A nyári játékokra 200 országból több mint 10 000 versenyző érkezik. Ötkarikás játékoknak is nevezik az olimpiát, mert az 5 egyenlő, egymásba fonódó karika az öt kontinens egységét jelképezi. Kék, sárga, fekete, zöld, piros színű gyűrű emelkedik ki fehér háttér előtt. Ez a hat szín a világ

összes zászlójában megtalálható. A versenynaptár 16 napos, ez alatt több mint 300 különböző verseny zajlik.

A záróünnepségen az olimpiai zászlót jelképesen átadják a következő vendéglátó városnak, majd eloltják az olimpiai lángot, melyet Olümpiából futók hoznak a játékok színhelyére a versenyeket megelőzően.

Minden újkori játéknak megvolt a helyszínre jellemző egyedi kabalafigurája. Sokak kedvence volt például az 1980-as moszkvai olimpia Misa macija.

Mi magyarok sportolóink további sikereiben bízva az úszást, a vívást, a vízilabdát, a birkózást és a kajak-kenut kísérik figyelemmel.

Forrás: Clive Clifford: Olimpiák

i.e.: időszámításunk előtt

Hellasz: Görögország

FELADATOK

Az ókoritól az újkori olimpiáig

1. Egészítsd ki a hiányos mondatot, a megadott kifejezések közül válassz!

A szöveg műfaja _____.

leírás, elbeszélés, mese, monda, ismeretterjesztő szöveg, vers, novella

2. Írd ki a szövegből a helyes évszámot!

Az első ismert ókori olimpia kezdete: _____

Az újkori olimpiai játékok kezdete: _____

3. Csak az öttusához tartozó sportágak számait írd a vonalra!

1. birkózás	2. ló- és kocsiverseny	3. stadionfutás	4. ökölvívás
5. távolugrás	6. gerelyhajítás	7. diszkoszvetés	

öttusa: _____

4. Számold ki a szövegben található adat alapján a futópályák hosszát!

egyszeri stadionfutás: _____ m

dialusz: _____ m

12 kör: _____ m

5. Mit kapott az első 3 helyezett az ókorban?

1. helyezett jutalma: _____

2. helyezett díja: _____

3. helyezett kapta: _____

6. Igaz (I) vagy hamis (H)? Írd az állítás utáni vonalra!

Görögország ókori neve Hellasz volt. ____

A Peloponnészoszi-félsziget északi részén található Olümpia. ____

Más ország harcosa is részt vehetett az olimpián. ____

Görögország fővárosában tartották meg az első újkori olimpiát. ____

A NOB-ot Franciaországban alapította meg Pierre de Coubertin báró. ____

Az athéni olimpia jelképe Misa maci volt. ____

7. Mindegyik számhoz tartozik egy szó vagy szókapcsolat. Keresd ki a szövegből a szám mellé és írd is le!

16 _____

300 _____

10 000 _____

250 _____

200 _____

5 _____

8. A sportág képének számát írd a neve mellé!

diszkoszvetés: ____

gerelyhajítás: ____

atlétika: ____

kocsiverseny: ____

birkózás: ____

ökölvívás: ____

1.

2.

3.

4.

5.

6.

9. Sorold fel, hogy mik az olimpia jelképei! Írj legalább kettőt!

10. Egészítsd ki a hiányos vázlatot!

1. Az első ókori olimpia kezdete, helye, tartalma
2. _____
3. Versenytávok és versenyszámok
4. _____
5. Az újkori olimpia újjáélesztése, a NOB megalapítása
6. _____
7. Az orosz kabalafigura
8. _____

11. Milyen sorrendben vonulnának fel a következő országok a nyitóünnepségen?

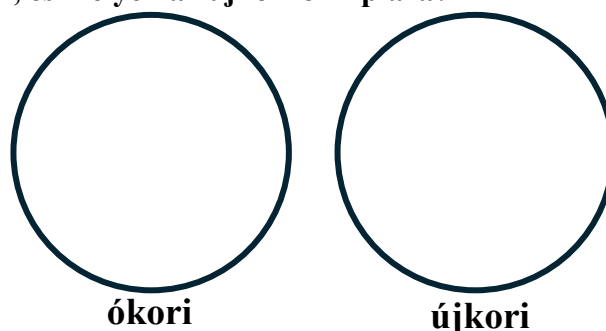
Magyarország, Franciaország, Japán, Szlovákia, Finnország, Szlovénia, Brazília, Spanyolország

12. Magyarország kedvenc sportágainak helyes sorrendjét keresd meg a szövegben, és ennek alapján karikázd be a megfelelő betűjelet!

- a) úszás, vízilabda, vívás, birkózás, kajak-kenu
- b) úszás, vívás, birkózás, vízilabda, kajak-kenu
- c) úszás, vívás, vízilabda, birkózás, kajak-kenu
- d) úszás, vívás, vízilabda, kajak-kenu, birkózás

13. A szöveg alapján csoportosítsd a számozott állításokat a megfelelő körbe! Csak a számot írd a körbe! Melyek jellemzőek az ókori, és melyek az újkori olimpiára?

1. Csak nyáron rendezik meg.
2. Öt napon át tart.
3. Heteken át tart.
4. Télen és nyáron is megrendezik.
5. Csak férfiak indulhatnak rajta.
6. Férfiak és nők is indulhatnak rajta.

14. Keresd ki a szövegben és írd le a szavak, szókapcsolatok rokonértelmű párját!

- A. olajfa leveleiből font fejdísz:
- B. sportrendezvények:
- C. új életre keltette:
- D. betűrendben:

15. Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

Mit szimbolizál az olimpiai öt karika?

- a) Az öt kontinenst.
- b) Az öt legfontosabb világhatalmat.
- c) Öt helyszínt, ahol korábban olimpiát rendeztek.

Milyen színűek a karikák?

- a) Fehér, piros, zöld, kék, narancs.
- b) Kék, sárga, fekete, piros, zöld.
- c) Kék, zöld, sárga, rózsaszín, piros.

Miért ezek a színei a karikáknak?

- a) Mert így tervezték.
- b) Mert ezek a színek minden zászlóban benne vannak.
- c) Mert a sportolóknak ezek közül a színek közül kell a mez színét kiválasztaniuk.

Az olimpiai játékok már az ókorban is a békét szimbolizálták. Miért?

- a) A játékok ideje alatt szüneteltek a háborúk.
- b) A játékok ideje alatt a sportolók nem veszekedhettek egymással.
- c) A nézők békések voltak.

Kinek a tiszteletére rendezték az olimpiai játékokat a görögök?

- a) Herkules
- b) Zeusz
- c) Héra

Mi történik az újkori olimpiai záróünnepségen?

- a) Meggyújtják az olimpiai lángot.
- b) Olümpiából futók jönnek a játék helyszínére.
- c) Eloltják az olimpiai lángot.

Hány nemzet vett részt az első újkori, 1896-os athéni olimpián?

- a) 14
- b) 16
- c) 250

Az olimpiák kabalafigurái

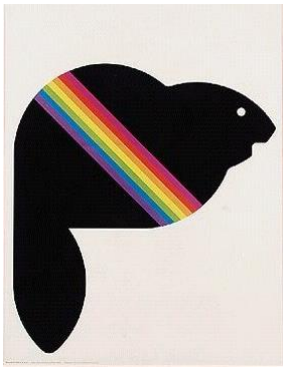
1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

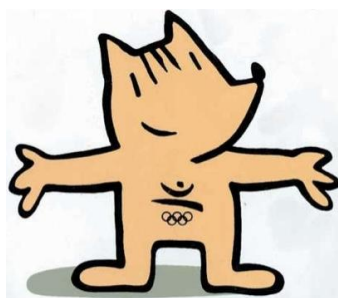
9.

10.

11.

12.

Waldi, 1972, München – Kistestű, bajor tacsó

Olly, Syd, Millie, 2000, Sydney - A nevek az olimpia, millenium és Sydney szavak rövidítéséből jöttek létre. Olly egy kacagójancsi (kokabura) nevű madár, a nagylelkűség szimbóluma. Millie hangyászsun, az emberi ismerettárat jelképezi, Syd, a kacsacsőrű emlős Ausztráliát.

Sam, 1984, Los Angeles – Sam egy fehérfejű rétisas.

Cobi, 1992, Barcelona – Cobi egy katalán pásztorkutya.

Amik, 1976, Montréal – Kanadai hód, az ország és a kemény munka szimbóluma.

Hodori, 1988, Szöul – Hodori neve a tigris és a kisfiú szavakból származik.

Vinicius és Tom, 2016, Rio de Janeiro - Vinicius macskaszerű, sárga figura, aki az ország állatvilágát jelképezi, Tom pedig a növényvilág jelképe.

Athena és Phevos (Athéna és Févosz) 2004, Athén – Tervezőjüket az athéni Nemzeti Régészeti Múzeumban található 2700 éves agyagbaba ihlette.

Izzy, 1996, Atlanta – Izzy nevét állítólag a “What is it?” (Mi ez?) kérdésből kapta, animációs figura.

Wenlock és Mandeville, 2012, London – Nevük két kisebb angliai település neve, egyetlen szemük a kamerát, fejükön a sárga fény a londoni taxikat idézi.

Misa, 1980, Moszkva – Misát a Szovjetunió nemzeti állatáról, a barnamedvéről mintázták.

2008, Peking - Ezek a figurák az öt természeti elem (tenger, erdő, tűz, föld, égbolt) szimbólumai is.

A képek és a leírás segítségével dolgozz! Írd a kabalafigurák számait a megfelelő helyre!

München

☐

Sydney

☐

Peking

☐

Rio de Janeiro

☐

Barcelona

☐

Athén

☐

Montreál

☐

Szöul

☐

Moszkva

☐

London

☐

Los Angeles

☐

Atlanta

☐

Írd az olimpiai helyszínek nevét a megfelelő évszám mellé!

1972.: _____ 1976.: _____ 1980.: _____

1984.: _____ 1988.: _____ 1992.: _____

1996.: _____ 2000.: _____ 2004.: _____

2008.: _____ 2012.: _____ 2016.: _____